

Til Barneombudet

Deres referanse

Vår referanse
201500300-1

Dato
15.05.15

Unntatt offentlighet

Vedrørende forholdene ved mottak og registrering av enslig mindreårige asylsøkere i PUs lokaler

Det vises til henvendelse datert 24.03.15, hvor det fremkommer at Barneombudet har mottatt bekymringsmeldinger om forholdene i venterommet der enslig mindreårige asylsøkere oppholder seg. I tillegg opplyses det at Barneombudet har mottatt bekymringsfull informasjon om rutinene ved registrering av asylsøkere.

Barneombudet skal også ha fått opplysninger om at mange av de mindreårige asylsøkerne overnatter i PUs lokaler i minst én natt i forbindelse med registrering. Det opplyses i henvendelsen at noen skal ha måttet tilbringe så mye som 70 timer i venterommet før registreringen. Barneombudet ber videre om en oversikt over hvor lenge enslig mindreårige oppholder seg i venterommet.

PU vil i det følgende redegjøre for de forhold Barneombudet har bedt oss om å belyse. Vi vil først redegjøre for oppholdstid i venterommet, deretter for forholdene i venterommet og rutiner ved asylregistreringen.

Oppholdstid i venterommet for enslig mindreårige asylsøkere

Hvor lang tid det tar før asylsøknadene blir registrert vil avhenge av kapasitet, antall søkere med videre. Barnefamilier og enslig mindreårige asylsøkere prioriteres og blir flyttet frem i køen. Disse gruppene registreres så snart det er ledig kapasitet. PU har som målsetting å få nevnte søkere registrert innen 16 timer.

I 2014 ble 1195 søkere registrert som enslig mindreårige asylsøkere ved ankomst. Ifølge PUs statistikk var gjennomsnittlig ventetid mellom ankomst og påbegynt registrering 0,76 døgn. I perioden 1. januar til 31. mars 2015 mottok PU 216 enslig mindreårige asylsøkere. Gjennomsnittlig ventetid var på 0,68 døgn. 189 ventet under et døgn, 24 ventet mellom ett og to døgn og tre personer ventet over to døgn. To personer ventet 6,25 døgn.

Tallmaterialet foranlediger visse presiseringer og nyanseringer.

Når det gjelder ventetiden for de som har ventet lengst mellom ankomst og asylregistrering – 6,25 døgn – skyldes dette at disse søkerne, et brødrepår, ble innlagt på sykehus etter at de

Politiets utlendingsenhet

Besøk: Økernveien 11-13

Post: Postboks 8102 Dep, 0032 OSLO

Tlf: 22 34 24 00 Faks: 22 35 37 02

E-post: politiets.utlendingsenhet@politiet.no

Org. nr.: 986 210 504 mva

Bankgiro: 7694.05.10836

meldte seg hos PU. Registreringen ble påbegynt igjen etter at de ble utskrevet fra sykehus. Søkerne har med andre ord ikke sittet i over seks døgn på venterommet hos PU, selv om statistikken kunne tyde på det. Statistikken registrerer kun hvor lang tid det tar fra søkeren mottas i PU til asylregistreringen påbegynnes, og har derfor ikke tatt høyde for slike forhold, som drar gjennomsnittet opp.

Bak disse tallene finner man også personer som i utgangspunktet søkte asyl som overårige, for deretter å søke asyl som mindreårige etter å ha ventet noe tid hos PU.

Forholdene i venterommet i Økernveien

Ifølge bekymringsmeldingene Barneombudet har mottatt skal lokalene ikke være tilrettelagt for overnatting/lengre opphold, og det skal ikke være tilrettelagt for mindreårige. Det listes opp en rekke opplysninger Barneombudet har mottatt, og PU vil i det følgende søke å besvare spørsmålene vedrørende de forhold som er belyst/tatt opp i henvendelsen.

PU vil innledningsvis på dette punkt bemerke at organisasjonen i løpet av desember 2014 flyttet over i nye lokaler på Tøyen. Det nye bygget i Økernveien har gitt oss bedre forhold på noen punkt, samtidig som vi også har støtt på noen bygningstekniske utfordringer. Det arbeides kontinuerlig med å finne mest mulig optimale løsninger for de utfordringer som oppstår.

Som det er redegjort for over skal mindreårige asylsøkerne være hos PU i en svært begrenset periode. Målet er å få disse registrert i løpet av 16 timer. Lokalene er av den grunn ikke tilrettelagt for lengre opphold. PUs lokaler er ikke ment å være et overnattingssted. Det stemmer imidlertid ikke at det ikke utdeles tepper og pledd. Alle asylsøkere får tilbud om pledd.

PU har to venterom; ett for voksne asylsøkere og ett for enslig mindreårige søkere og barnefamilier. Det er per i dag ikke atskilte rom for gutter og jenter, men det vurderes om det skal gjøres noen endringer på dette punkt.

Venterommene ligger på bakkeplan, hvilket innebærer at det er innsyn fra gateplan. PU har iverksatt diverse tiltak for å hindre dette. Vinduene skal folieres for å unngå innsyn. Arbeidet med foliering er i bestilling. Det forventes at dette arbeidet er ferdigstilt innen kort tid. Som et midlertidig tiltak har PU teknikere som nå justerer solskjermingsystemet vårt. Søkersiden tas ut som en egen sone. Dette vil begrense innsyn, samtidig som søkerne vil ha utsyn.

Det er ikke tilgang til dusj på venterommet, men det er vask (og toalett) tilgjengelig.

Det er per i dag ikke TV på venterommet. Det vurderes om det skal settes inn en TV, som da hovedsakelig vil vise tegnefilmer. I og med at både enslig mindreårige og barnefamilier oppholder seg i venterommet, er det også diverse leker til barna tilgjengelig. Det er vanskelig å redegjøre for hva slags leker som til enhver tid finnes på venterommet, da barna gjerne tar med seg leker fra venterommet hos PU til mottakene.

I forbindelse med asylregistrering får alle søkere, både voksne og barn, tilbud om mat og drikke. Mattilbudet består først og fremst av brødmat. Stort sett vil også nudler være tilgjengelig. I tillegg tilbys det barnemat (og nan-melk) til de minste. At mattilbudet er noe begrenset hva gjelder utvalg må ses i sammenheng med at søkerne skal være hos PU i en

svært begrenset periode. I tillegg har mange asylsøkere med seg egen mat, både til seg og eventuelle barn de har med seg. Søkerne har også mulighet til å gå på butikken og kjøpe annen mat. PUs bygg ligger like ved Tøyen torg og har matbutikk i umiddelbar nærhet.

Rutiner ved registreringen av asylsøkere

Det etterspørres videre informasjon vedrørende retningslinjer for behandlingen av mindreårige asylsøkere i forbindelse med registrering. Det uttrykkes bekymring for påstander om frihetsberøvelse, beslag og ransaking. PU vil i det videre redegjøre for de forhold Barneombudet uttrykker bekymring for.

Dørene inn til venterommene er låst av hensyn til behovet for orden og sikkerhet i bygget. Søkerne er ikke pågrepet. Ved henvendelse til PUs personale vil søkerne få gå ut. Politiet har ingen rett til å holde på personer som velger å forlate venterommet, med mindre det besluttet at vedkommende skal pågripes. PU har i nytt bygg sett at det i perioder har vært vanskelig å komme i kontakt med ansatte i PU, i og med at venterommet har vært ubetjent. På bakgrunn av dette har PU igangsatt flere tiltak, både strakstiltak og tiltak som vil gi en bedre løsning på sikt.

Som et strakstiltak er tilsynshyppigheten intensivert. Ansatte fra PU fører nå tilsyn med rommet hvert 30. minutt. Dette gjør det lettere for søkerne å komme i kontakt med PUs ansatte. Det bemerkes for øvrig at det er kameraovervåkning i venterommet, slik at politiet også på denne måten kan holde oppsyn med rommet og sikre at sikkerheten ivaretas.

Som et mer langsiktig tiltak ser PU nå på muligheten for å etablere et vaktrom i umiddelbar tilknytning til venterommet for de mindreårige. Dette er et ønsket tiltak fra PUs side, men det må utredes noe i forhold til byggtekniske utfordringer før et slikt vaktrom vil være på plass. Som et alternativ til et vaktrom kan det innføres et calling-system. Dersom vi innen rimelig tid får etablert et vaktrom med kontinuerlig tilsyn, vil behovet for et calling-system bortfalle.

Det er ikke mulig å gi søkeren nøyaktig tidspunkt for når hans/hennes søknad vil bli registrert, men som det er redegjort for tidligere, vil mindreårige være i en prioritert gruppe, som registreres så snart PU har ledig kapasitet. I tillegg må tolk og verge innkalles.

Gjeldende åpningstider er slått opp ved inngangsdøren ved registreringen og er som følger:

- mandag til fredag klokken 07.30-23.00
- lørdag klokken 11.00-20.00
- søndag klokken 10.00-19.00

I åpningstidene skal enhver asylsøker få anledning til å oppholde seg på venterommet frem til søknaden blir registrert. Utenom åpningstidene vil søkere slippes inn i venterommet foran Politivakten/skranken, men de vil ikke registreres før påfølgende dag.. I tillegg føres det kontroll med at det ikke står barn ute og venter, dette gjelder både enslig mindreårige og barn som er i følge med voksne.

Søkernes bagasje tas ikke med inn i registrerings- eller venterommet, men søkerne har likevel råderett over sine eiendeler og kan for eksempel hente sin telefon, dersom det er nødvendig. Her vil PU se på om det burde vært gitt bedre og grundigere informasjon til søkerne. I visse tilfeller kan politijurist ha besluttet beslag etter utlendingsloven § 104. Dette

er først og fremst aktuelt hvor det foreligger identitetstvil, og det skal i den forbindelse også gjennomføres en forholdsmessighetsvurdering, jf. § 99.

Hva gjelder undersøkelse av bagasje er det hjemmel for å gjøre dette i utlendingsloven § 103. Det kreves etter forarbeidene ikke sannsynlighetsovervekt for mistankegrunnlaget i bestemmelsen. Vurderingstemaet vil variere alt etter hvilket av grunnlagene i bestemmelsen som er aktuelt. Felles for grunnlagene er imidlertid at det, som ved beslag, må foretas en konkret vurdering av alle de relevante opplysninger i saken. I tillegg må det også her foretas en forholdsmessighetsvurdering, jf. § 99.

Det er ikke noe krav om at det er fattet et negativt vedtak i asylsaken for å kunne benytte utlendingslovens tvangsmidler, som beslag og undersøkelse. Det er tilstrekkelig at det er en sak til behandling som kan medføre utreiseplikt, jf. utlendingsloven § 99 annet ledd. Det vil være tilfellet når en utlending fremsetter ønske om å søke asyl.

Annet

Vi vil for øvrig bemerke at det er igangsatt tiltak for å heve den barnefaglige kompetansen i PU, herunder skal flere ansatte i tiden fremover delta på kompetansehevingskurs.

Det er også inngått en utvidet vaskeavtale med firmaet som har renholds i lokalene hvor søkeren oppholder seg.. Det er nå utvidet til fire vask daglig, hvorav en er såkalt utvidet vask hvor alle overflater vaskes. På grunn av det som trolig er skabb hos en del av søkerne er det i tillegg etablert rutiner på inn/ utlevering av tepper, bl.a. med destruering av tepper etter et døgn bruk.

Dersom det er ønskelig med utdyping av svarene, eller en omvisning i våre nye lokaler, inviterer vi gjerne Barneombudet til et møte før sommeren. Vi vil uansett ta initiativ til et møte med Barneombudet etter sommeren som oppfølging av besøket fra Barneombudet til PU i september 2014.

Med vennlig hilsen

Kristin Ottesen Kvigne
Sjef Politiets utlendingsenhet